

NAHUM 2

REVIEW...

▪ ANG LIBRO SANG NAHUM

- o **Nahum** – ika 34 nga libro sang OT - ika 7 sang nahibaluan ta nga 12 ka Minor Prophets
 - Nahum (*comfort*) ang Elkoshite – isa ka propeta halin sa Nabagatnan nga Kaharian ...
 - Si Nahum nag panagna sang tion sang mga tuig 663 asta 654 BC.
 - Isa siya sa pila lang ka mga propeta nga nag tagna sa nasyon sang mga gentil!
- o Si Nahum nagsulat sang paghukom batok sa ciudad sang Nineve – **Nahum 1:1**
 - Ang Nineve amo ang (*Mosul in Iraq subong*) amo ang kapital kag superpower nga – Emperyo sang Assyria...
 - Ang Nahum ang padayon nga estorya nga ginsuguran sa Jonah...
 - Ginpadala sang Dios si Jonah sa Nineveh sa pag pangwali sa katawhan sang Assyria – kag nag pamati sila...
 - Apang 100 ka tuig ang naglipas, sa tion ni Nahum - ang Assyria nag balik sa paghimo sang kalautan!
- o Ang Emperyo sang Asiria gingamit sang Dios sa pag Hukom sa Israel...
 - Ang Naaminhan nga Ginharian sang Israel nahulog sa Assyria 722 B.C.
 - Wala magdugay pagkatapos sadto ang Asiria nag martsa gilayon sa ganhaan sang Jerusalem – **II Cronica 32:1**
 - Apang nagpatunga ang Dios kag ginpapas ang mga soldado sang Assyria – paagi sa isa ka isa ka angel - **II Cronica 32:21-23**
 - Apang ang Assyria nagpadayon nga sila ang mayor nga may gahum asta sa tion ni Manasseh - **II Cronica 33:11**
- o Ang libro sang Nahum na pihak sa 3 ka bahin – naga unod sang kada isa sa 3 ka chapters...
 - Chapter 1 –Ang pat-od nga paghukom sang Ginoo
 - Chapter 2 – Ang paglaragway sang paghukom sang Ginoo
 - Chapter 3 – Ang rason sang paghukom sang Ginoo

▪ ANG PAT-OD SANG PAGHUKOM

- o Nag sugod si Nahum sa paglaragway sa Dios...
 - Maimon ang Dios /nagatimalos ang GINOO -Siya ang Ginoo sang kasingkal /apang mahinay siya sa pagkaakig...
 - Dako ang gahum sang GINOO – naga-uyog ang duta sa iya presensia – sino ang makatindog batok sa Iya!
 - Pwede ang GINOO mangin: torre nga mabaskog/ UKON nagaawas nga baha ang GINOO – kita ang mapili!
- o Naga pinsar ang Assyria - nga makahimbon sila sa GINOO ...
 - May ara sila sang nagapamatok nga pilosopiya nga nagapakamatarong sang ila nga sala /malauton nila nga kultura...
 - Kag ginahunahuna nila – nga wala sing peligro tungod ngadamo sila (*politically correct*)...
 - Apang si Nahum may maayo nga balita para sa Judah – malaglag ang Assyria!

ANG LARAGWAY SANG PAGHUKOM... (3KA PUNTO)

▪ 1ST –ANG PREPARASYON SANG NINEVE... vs. 1-5

- o 1st - Gin paandaman ang Nineveh... vs. 1-2

- Ang Emperyo sang Assyria sang ara pa sa iya nga pinakabaskog, pinakadako gid nga makita sa kalibutan...
 - Sila ang may kontrol sang mga nasyon halin sa Black Sea sa Aminhan asta sa Egypto sa bagatnan nga bahin...
 - Halin Iran/Persia sa nasidlangan tubtob sa Greece sa Nakatundan nga bahin!
 - Apang sang 627 BC - ang gamhanan anay nga Emperyo sang Assyria nag amat amat nga nangin makatalagam...
 - Ang mga Assyrian nangin mapintas sa iban nga nasyon kag nagtipon sang madamo nga kaaway...
 - Ang pagsumponganay sang mga gahum sa mga nagapamuno nagtuga sang sunod sunod nga inaway sibil nga gin tunaan sa pag luya sang estado...
 - Naghatag ini sang kahigayunan nga ang hugpong sang Babylonia kag Medes maka alsa batok sa Assyria!
 - Ang ila tinutuyo nga ma piyerde nila ang Assyria paagi sa pag kuha sang kapital nga amo ang Nineve!
- Ang (*Babylon*) nga nagapanglapta nag-abot sa inyo nga atubangan...
 - May ara nga mapait nga 12 ka tuig nga pakig-away sa tunga sang Babylon kag Assyria...
 - Sa idalum sang epektibo nga pagpangulo ni Nabopolassar – Sulit-sulit nga nalutos ang Assyria...
 - Si Nabopolassar amay ni Haring Nebuchadnezzar (*libro sang Daniel*)...
 - Sa ginsuguran nga bulan sang Hunyo, 612 B.C. Ang Babylonia kag Medes nagsugod likop sa sulod sang tatlo ka bulan sa Nineve!
- Butangi tawo ang kuta! Bantayi ang alagyan!
 - Gin paandaman ni Nahum ang Assyria nga pataason nila ang ila depensa – mag alisto /magtan-aw...
 - Pabakuron ang ila pangpang (*magbantay sang ila likod*) – magpakaisog kag mag pabaskog sang tudo...
 - Bangod nag abot na ang tion nga silutan ang Nineve!
 - Ginpahanugot sang Dios nga ang Assyria ibilin ang Israel nga ubos gid ang unod kaangay sang bag-o nga gin-ani nga ubasan...
 - Apang ipasaguli sang Dios ang pagkahalangdon sa mga kaliwat ni Jacob (*Judah*) kag Israel (*ang pulo ka tribo*)...
 - Bisan nga indi gilayon – kay ang Juda mabihag sang Babylon pagkatapos sang 25 ka tuig ...
 - Kag ang pareho nga 2 ka mga nasyon indi mahilway liwat asta sang Mayo 14, 1948!
 - Ang paghulat sa Ginoo sa masami nagabilin sang pagka dismaya...
 - Ginahunahuna naton nga kon wala pa sang gin-obra ang Ginoo – nagakahulugan nga mapatumbaya Siya sa iya nga promisa...
 - Apang indi naton pagkalimtan nga ang tion sang Ginoo indi kaangay sang aton nga tion - **II Pedro 3:8-9**
 - Nagakahulugan nga ang pag sunod kay Jesus dapat mapailubon – mangin handa sa pag hulat sa Ginoo sang Iya nga tion!
 - **Salmo 27:14** – “Magsalig kamo sa Ginoo! Magpakalig-on kamo kag indi madulaan sang paglaom. Magsalig lang kamo sa Ginoo.”
- o 2nd – Ang preparasyon sang Nineve... vs. 3-5
 - Ginlaragway ni Nahum nga detalye ang kabaskog sang mga kasoldadohan sang Assyria...
 - May saway nga taming ang ila mga soldado nagainggat nga mapula kon masilakan sang adlaw...
 - Pula ang ila mga panapton – nagapamaypay ang mga bangkaw sa ila mga ulo...

- Daw pareho sang mga soldado nga naga parada /naga marcha sang dungan – makakululba
- Nagahagunos ang ila mga karwahe nga daw kilat sa mga karsada sang ciudad – Ang mga ruweda armado sang mga nagaidlab nga sulo (*torches*)
- Ang mga karwahe sang mga Assyrians nga tilindugan sang mga manug-pana - ginhimo nila nga mga tangke de guerra...
- Ginaguyod sang apat ka kabayo kag ginasakyan sang apat ka soldado - ang pinaka makakulugmat nga armas!
- Nadumduman sang Hari sang Assyria ang ila mga dungganon...
 - Gina padali sila sa pag depensa sang ila pader – nagakaladasma sila sa pagdali dali pakadto sa ila pwesto...
 - Apang ang ila preparasyon / kag ang kusog sang ila soldado – mangin wala sang pulos...
 - Antes pa ang mga dungganon mag kinagual - kag ang mga soldado nga nagadali sa pag depensa sang ila ciudad...
 - Nahibaluan na nga daan ang katapusan – ang Nineve / kag Assyria masakop gid!
 - Gin tagaan na si Nahum sang detalye 50 ka tuig antes matabo...
 - Sa katunayan ang detalye sibuhid nga ang mga liberal theologians naga lalis sang petsa sang libro (*history*)!
 - Ang Dios wala sang katapusan - nagakahulugan nga wala Siya sang ginsuguran ukon katapusan - **Pahayag 1:8**
 - Wala nagakahulugan nga madamo sang tion ang Dios - ang kahulugan ara ang Dios sa guha sang tion!
 - Makita sang Dios ang tanan nga mga tion - halin **Genesis 1:1** asta **Pahayag 22:21** sa isa lang ka tulok!
 - Amo nga DAKO nga kabalak-an – sa mga nag sikway sa Dios – pat-od ang paghukom...
 - Ukon DAKO ang kasulhayang sa mga nagakabuhi para sa Dios – bangod sigurado ang kadalag-an!

▪ **2ND –ANG PAGLAGLAG SANG NINEVE... VS. 6-10**

o **1ST – Ang paglaglag sang ciudad... vs. 6**

- Ang ganhaan sang suba maga bukas...
 - Ang ciudad sang Nineve tupad sang suba sang Tigris – naga ilig pakadto sa nakatundan nga pader...
 - Ang pihak nga 3 ka bahin may ara nga dalagko nga kanal amo kon ngaa ang ciudad napalibutan sang tubig...
 - Ang Babylonia kag ang Medes indi makasulod sa sini nga ciudad nga amo ang depensa...
 - Apang sang tion sang pag salakay may yara nga bagyo – kag ang suba sang Tigris nag baha kag narumpag ang isa ka parte sang pader!
 - Sang pagkatapos sing baha – ang mga soldado sang Babylonia nagsulod paagi sa naguba nga pader!
- Ang Palasyo nadula/natunaw...
 - Sang bulan sang Agosto - 612 BC – ang ciudad sang Nineve nahulog sa kamot sang mga Babylonian...
 - Ang Hari nagkadto sa palasyo dala ang iya tanan nga manggaad /ang iya mga babayi / kag mga eunuco...
 - Kag gin sunog niya ang iya kaugalingon kag ang iya pagkabutang!
- Sa **Mateo 7:24-27** nagahambal si Jesus nga may ara nga duha ka sadsaran sang kabuhi...
 - Maka tukod kita sa aton kabuhi sa Bato /ukon sa balas (*pareho sang Hari sang Asiria*)...
 - Sa tion nga mag-abot ang unos sa kabuhi (*sa ini nga kaso ang mga soldado sang Babylon*)..

- Kon napasad kita sa balas (*ang manggad sini nga kalibutan*) madula naton ang tanan!
 - Ini nga 'bagyo' maabot sa wala ginapaabot - wala tion nga makapreparar...
 - Ang aton lang nga paglaum nga mag tukod sang sadsaran sang kabuhi sa mabakod nga pundasyon!
 - **Mateo 7:24** – “Gani ang bisan sin-o nga nagapamati kag nagatuman sang akon mga ginatudlo, pareho siya sa tawo nga maalam nga nagpatindog sang iya balay sa pundasyon nga bato.”
 - Nian kon wala unod kwarta sa aton bangko - ang aton balay nasunog - kabalo kita nga ang Dios nagahimono para sa aton...
 - Kon kita mag masakit – ukon ang doctor nag hatag sang malain nga balita - kabalo kita kon sino ang Dako nga Manugbulong...
 - **Bisan ano ang ihaboy sang kabuhi sa aton - wala kita dapat sang kahadlukan – Roma 8:28!**
- o 2nd – Ang pagkabihag sang mga katawhan ... vs. 7-8
- Huzzab (*mando*) Nadeklarar na nga pagabihagon kamo kag dal-on sa iban nga lugar...
 - May ara nga duha ka panghunahuna kon kay sino napatungod ang propesiya...
 - Ayhan ini ngalan sang reyna sang Assyria – Huzzab? - nga gin dala nga bihag ...
 - Upod ang iya mga alagad nga naga ugayong sang iya pagkabihag – ginapukpok nila ang ila dughan sa pagpangasubo
 - Ukon reperensya sang 'mando' sa pagpanguna sa mga pumuluyo sang Nineve nga bihag!
 - Mahimo nga ang ika duha nga kahulugan –bangod sang verse nga naga sunod:
 - Daw ang Nineve pareho sa tubig nga nagailig halin sa nawasak nga punong (*nalunod nga barko*) - ang mga tawo naga pinalagyo...
 - May isa ka nagsinggit– PUNDO - apang ang mga katawhan gapadayon sa pagdalagan!
 - Ang mga tawo nga nag tuga nga madamo ang magdalagan sang ka kugmat kag kahadlok – amo subong ang nagadinalagan...
 - Ang pareho nga nasyon nga nagpangbihag – maga antos sang pareho nga kapalaran!
 - **May ara nga mga hulubaton ang mga katigulangan – kon ano ang ginhimo nimo magabalik man sa imo...**
 - **Nagakahulugan nga kon paano mo gin tratar ang iban – amo man ang pagtratar sa imo!**
 - **Gani kon ano ang gusto mo nga pagtamod sa imo – amo man kita magtamod sa ila!**
 - **Mateo 7:12** – “Himua ninyo sa inyo isigkatawo ang luyag ninyo nga himuon nila sa inyo...”
- o 3rd – Ang pag-ubos sang manggad sang siudad ... vs. 9-10
- PWERTE ka manggaranon sang Nineve nga siudad – wala untat ang ila nga manggad...
 - Ang ila pagpangdaog sang madamo nag hatag sa ila sang indi maisip nga manggad...
 - Apang ang tanan nila nga manggad nangin premyo sa isa pa ka Kaharian!
 - Ang tanan nila nga pilak kag bulawan nga gintago – gin kuha kag gindala sa Babylon!
 - Madamo sang nakita ang mga Archeologist nga importante nga butang sa naguba nga Nineve - apang wala gid sang bulawan/pilak!
 - **Laban nga mga tawo naga dedikar sa pagpangita - DALAGKO NGA KITA - ang alagyan pakadto sa 'tawhay nga kalye'...**
 - **Ang rason kon ngaa naga hatag ang tawo sang linibo nga kwarta sa matag adlaw sa Lotto - kag naga laum...**
 - **Nagapinsar kita tani madamo ang kwarta pareho sang mga manggaranon nga tawo – ayhan ma kontento na...**
 - **Apang kon may pagkaon kita / kag panapton – insakto na ina – I Timoteo 6:6-9**
 - **Kay sang pag abot naton diri sa kalibutan – waay man kita sang ginapanagiyahan...**
 - **Kag kon magtaliwan – pat-od gid nga wala ka sang madala...**

- **Manugwali 5:15-16** – “Natawo kita nga wala sing dala, kag mapatay kita nga wala man sing dala. Indi gid ini maayo! Ti ano ang makuha naton sa aton pagpangabudlay nga wala man lang sing pulos.”

- Ang siudad wala sang unod – mamingaw – kag lamgod ang duta...
 - Ang dako nga siudad sang Nineve nabilin nga napudpod sa ulihi – daw tukiba na lang sang yadtong tion nga mahamungayaon...
 - Sa Adlaw sang paghukom ang tagipusoon sang katawhan matunaw /magpalangurog ang ila mga tuhod...
 - Ang ila mga guya magapalanglapi - kay wala sila sang paagi nga maluwas sa ila kapalaran!
 - Ang masubo lang kay maykahigayunan kag paglaum sila 50 ka tuig ang nakaligad – may tion pa kon tani sa pag hinulsol...
 - Apang ginhulat pa nila ang katapusan – nga wala na sang paglaum – ang nabilin na lang amo ang paghukom sa ila!
 - Ang Dios naga hatag sang madamo nga pag paandam sa silot sang sala – wala ni isa ang makabalibad...
 - Kag bisan wala sang gusto nga makadto sa empierno – kalabanan wala nagapamalandong sini...
 - Apang may mga limitado nga bintana sang opurtunidad sa pag tawag kay Jesus - **II Corinto 6:2**
 - Kahapos kalimtan sa kabuhi – tanan kita kag kada adlaw ga pakadto kita sa Eternidad...
 - Masubo sadtong mga wala nagapamati – matunaw mga tagipusuon /mapalangurog ang mga tuhod...
 - Kag mga guya nga gapalanglapi – kay wala sang bisan sino nga makapalagyo sa kapalaran!

▪ **3RD – ANG PAMULONGPULONG PARA SA NINEVE... vs. 11-13**

o **1st – Diin bala nagapuyo ang mga Leon... vs. 11-13**

- Ang Leon laban nga ginagamit sa pasimbulo sang Assyria – pinakamabangis sa tanan nga mga sapat...
 - Pareho sang Leon ang Assyria nga nagalamun sang iya kalanon – ginabalik tanan nga inagaw sa Nineve ...
 - Ang siudad (lungib) lugar para sa mga tigulang kag bata (*leon*) nga wala kahadlok!
 - Kada isa naga pangalipay sang kahamungayaan halin sa ila mga pag pangdaug (*ang ila kweba puno sang kalan-on*)!
- Yari karon, batok ang Ginoo sa Assyria - ang tatlo kapilo nga kalaglagan halin sa Ginoo...
 - Ang ila mga karwahe masunog – kag lamnon sang espad ang ila mga lamharon nga leon (*men*)...
 - Ginahambal diri nga pagalaglagon sang bug-os ang mga soldado sang Assyria...
 - Untaton na sang Dios ang ila pangbiktima – ang ginhalinan sang ila manggad – nga malusod ang ila ekonomiya...
 - Indi na mabatian liwat ang ila mga mensahero – ang mga naga-anunsyo kag nagapalapnag sang kasuguan sang hari...
 - Ginatuhoy ang pagkalusod sang gobyerno sang Assyria!
 - Sa pag tan-aw naton sa aton palibot – kadamo sang kagamo kag wala pat-od...
 - Ang nasyon nga ara sang 20 ka tuig nga nakaligad – USSR / Yugoslavia –wala na sa subong...
 - Ang gobyerno nagatindog kag nagakatumba – nagakalusod nga mga ekonomiya – ang mga soldado nagakapierde...

- Apang indi naton pagkalimtan nga ang Ginoo amo ang nagapaumwad sang isa ka nasyon – ukon madala sang pagkalugmok!
- **Roma 13:1** - “Ang tanan nga paggobyerno halin sa Dios...”
- o 2nd - Ang Nasyon kag Emperyo may ara nga ‘siklo sang kabuhi’...
 - Ang Istoryador naka dangat sa katapusan nga: magakabuhi sa duha ka siglo...
 - Kag ina tanan naga agi sa amo gihapon nga siklo sang kabuhi:
 - Halin sa pagkagapos pakadto sa pagtuo nga Espirituhanon /halin sa espirituhanon nga pagtuo pakadto sa pagpakabakod...
 - Halin sa pagpakabakod pakadto kahilwayan / halin sa kahilwayan pakadto sa kabuganaan / halin sa kabuganaan pakadto sa pakulahaw...
 - Halin sa pakulahaw pakadto indi pagsapak/halin sa indi pagsapak pakadto sa nagadepende /dayon balik sa pagkaulipon!
 - Diin ayhan nga parte sng siklo ang America...
 - Naagihan naton halin sa pagkaulipon pakadto sa pagtuo – ang rebolusyon sang Amerika...
 - Halin sa pagtuo padulong sa pag pakaisog nga nakatukod sang bilidhon nga kahilwayan...
 - Nag liso nga nag hatag sang di-matupungan nga kauswagan nga nag tuga sang kahisa sang kalibutan...
 - Apang ang ina nga kauswagan nag padulong sa pagpakulahaw – kag wala naga sapak...
 - Pamangkuta ang ordinaryo nga tawo - ano ang dako nga problema sang America - wala sang hinalung-ong / ukon wala nagasapak...
 - Basi sabton kamo nga – wala ko kabalo - kag ano ang labot ko da!
 - Ining pakawalay pagsapak mapadulong sa pagdepende kag ibalik kita sa pagkaulipon!
 - May ara pa bala sang paglaum...
 - Kita ang Assyria – ano ka lapit sang adlaw sang aton paghukom – ang Ginoo lang ang nakahibalo...
 - Pero kon may tion pa may ara gihapon sang paglaum – nga tularan si Nahum – kag paandaman ang mga tawo...
 - Indi mag padako sa wala sing hinalung-ong kag wala sang pasilabot – indi pag hulata nga basi wala na sang tion...
 - Magpili ka sa pagbutang sang imo kabuhi sa Bato – sa kay Jesus!